

Nr 187.

Godkänd av första kammaren den 11 maj 1927.

Godkänd av andra kammaren den 11 maj 1927.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i löne- och pensionsbestämmelserna för lärarpersonalen vid statens skolköksseminarium och hushållsskola.

(Statsutskottets utlåtande nr 89.)

Till KONUNGEN.

I en till riksdagen avlåten, den 11 februari 1927 dagtecknad proposition, nr 115, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att besluta sådana ändringar och förtydliganden, att gälla från och med den 1 juli 1927, i de av 1926 års riksdag fastställda löne- och pensionsbestämmelserna för lärarpersonalen vid statens skolköksseminarium och hushållsskola, att 1:o) ålderstilläggen till den ordinarie lärarinna, som förordnas till biträdande föreståndarinna, skola i sin helhet tillhöra lönen; 2:o) bestämmelserna, att i varje fall en fjärdedel av den årliga avlöningen för dels annan ordinarie lärarinna i hushållsgöromål än den, som förordnas till biträdande föreståndarinna, dels ordinarie handarbetslärarinna skall beräknas utgöra tjänstgöringspenningar, må utgå; 3:o) vad i kungl. kungörelsen den 19 juni 1919 (nr 508) angående pensionsbestämmelser för vissa lärare i övningsämnen vid de allmänna läroverken, högre lärarinneseminarier och statens folkskoleseminarier är föreskrivet i fråga om pensionsunderlag för ordinarie lärare i övningsämne vid högre lärarinneseminarier skall gälla jämväl för bestämmande av pensionsunderlaget för lärarinna i hushållsgöromål, vilken icke är förordnad till biträdande föreståndarinna, och för lärarinna i handarbete vid statens skolköksseminarium och hushållsskola; samt 4:o) vid tillämpning å lärarpersonalen vid sistnämnda läroanstalt av vad i kungl. kungörelsen den 22 juli 1918 (nr 661)

angående löne- och pensionsreglering för lärarpersonalen vid högre lärarinneseminariet är föreskrivet för lärarinna i hushållsgöromål, vilken icke är förordnad till biträdande föreståndarinna, och för lärarinna i handarbete, skall gälla vad som stadgas i fråga om lärare i övningsämne.

I skrivelse den 14 maj 1926, nr 8 A, i anledning av dels vissa utav Eders Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln gjorda framställningar, dels ock åtskilliga beträffande samma huvudtitel väckta motioner anmälde riksdagen under punkt 105, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag samt två i ämnet väckta motioner, beslutit, jämte annat, *att* från och med budgetåret 1926—1927 fem lärarinnetjänster i hushållsgöromål och en lärarinnetjänst i handarbete vid den med högre lärarinneseminariet förenade hushållsskolan, därefter benämnd statens skolköksseminarium och hushållsskola, skulle uppföras på ordinarie stat; *att* en av de ordinarie lärarinnorna i hushållsgöromål skulle förordnas att vara biträdande föreståndarinna vid läroanstalten; *att* den ordinarie lärarinna, som förordnades till biträdande föreståndarinna, skulle äga att uppbära en årlig avlöning av 3,000 kronor, därav 2,000 kronor lön och 1,000 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunde komma tre ålderstillägg, vart och ett å 360 kronor, samt dessutom, därest fri bostad ej åtnjötes, från och med den 1 juli 1926 tills vidare och till dess Eders Kungl. Maj:t annorlunda bestämde, hyresersättning med ett belopp av 1,250 kronor för år räknat, att utgå av de vid sagda skola inflytande terminsavgifterna; *att* den årliga avlöningen för annan ordinarie lärarinna i hushållsgöromål skulle utgå med 2,200 kronor i första, 2,464 kronor i andra, 2,728 kronor i tredje och 2,992 kronor i fjärde lönegraden, varvid i varje fall en fjärdedel skulle beräknas utgöra tjänstgöringspenningar; *att* den årliga avlöningen för ordinarie handarbetslärarinna skulle utgå med 1,530 kronor i första, 1,746 kronor i andra, 1,962 kronor i tredje och 2,178 kronor i fjärde lönegraden, varvid i varje fall en fjärdedel skulle beräknas utgöra tjänstgöringspenningar; samt *att* — utöver vad riksdagen sålunda och i övrigt i ämnet beslutit — i tillämpliga delar skulle gälla vad i kungl. kungörelsen den 22 juli 1918 angående löne- och pensionsreglering för lärarpersonalen vid högre lärarinneseminariet vore föreskrivet.

Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag är grundat på en framställning i ämnet från rektor vid högre lärarinneseminariet, över vilken framställning skolöverstyrelsen och statskontoret avgivit utlåtanden.

Statskontoret anför, så vitt nu är i fråga, följande.

Beträffande först vad av rektor och skolöverstyrelsen anförts därom, att i vederbörande avlöningskungörelse icke är angivet, huruvida biträdande föreståndarinnas ålderstillägg i sin helhet eller endast till en del tillhöra själva lönen, varav följt ovisshet vid beräkandet av avlöningen i vissa fall samt angående pensionsunderlaget, vill statskontoret framhålla, att det läser vara utan vidare klart, att, då icke uttrycklig bestämmelse är meddelad angående uppdelning av ålderstillägg i lön och tjänstgöringspenningar, detta i sin helhet tillhör lönen. Någon ändring i kungörelsen enbart av nu ifrågavarande anledning synes därför icke påkallad. Skulle emellertid Kungl. Maj:t finna, att avlöningsbestämmelserna på grund av den föreliggande framställ-

ningen böra i andra avseenden förändras, har statskontoret för sin del intet att erinra mot att samtidigt, på sätt föreslagits, i kungörelsen uttryckligt ut-säges, att ålderstillägget tillhör lönen.

Beträffande den nuvarande bestämmelsen, att $\frac{1}{4}$ av lärarinnornas i hushållsgöromål och handarbete avlöning skall beräknas utgöra tjänstgöringspennin-gar, har skolöverstyrelsen framhållit, att densamma kan föranleda, att dessa lärarinnor i pensionshänseende komma i sämre ställning än motsvarande be-fattningshavare vid högre lärarinneseminarier och folkskoleseminariet. Vad sålunda anförts synes statskontoret förtjäna beaktande, och bestämmelsen i fråga torde böra utgå. För ordnande av pensionsfrågan läser då, på sätt skol-överstyrelsen föreslagit, å ifrågavarande befattningshavare böra tillämpas kun-görelsen den 19 juni 1919 (nr 508) angående pensionsbestämmelser för vissa övningslärare. I den av skolöverstyrelsen i sådant avseende formulerade bestämmelsen torde böra efter orden »för lärarinna i hushållsgöromål» inskjutas orden »vilken icke är förordnad som föreståndarinna».

Enligt skolöverstyrelsens förslag skulle vidare beträffande avlöningsför-hållanden för dessa lärarinnor under sjukdom gälla de i kungörelsen den 22 juli 1918 (nr 661) angående lönereglering vid högre lärarinneseminarier förekommande bestämmelserna beträffande övningslärarinna, d. v. s. att lära-rinna under sådan tjänstledighet är berättigad bibehålla tre fjärdedelar av avlöningen; och har överstyrelsen för sådant ändamål föreslagit, att till den i kungörelsen den 1 juli 1926 (nr 155) intagna bestämmelsen att »i övrigt i tillämpliga delar» skall gälla förberörda kungörelse den 22 juli 1918 (nr 661) skulle göras det tillägget, att härvid för de nu ifrågavarande lärarin-norna skall gälla vad som stadgas i fråga om lärare i övningsämne. Statskon-toret finner det lämpligt, att samma bestämmelser i nu förevarande avseende gälla för vederbörande lärarinnor vid de båda läroanstalterna. Huruvida för sådant ändamål det föreslagna tillägget till kungörelsen 155/1926 behöver göras, synes visserligen tvivelaktigt, då lärarinnorna vid skolköksseminariet väl måste anses som övningslärarinnor och således på grund av den allmänna hänvisningen till kungörelsen 661/1918 falla under de beträffande sådana lärare i sistnämnda kungörelse givna bestämmelser. Statskontoret vill emellertid, därest ett dylikt tillägg anses för tydlighetens skull önskvärt, icke motsätta sig förslaget härom.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har icke givit riksdagen anled-ning till erinran i annat hänseende än att riksdagen funnit, att vad Eders Kungl. Maj:t under 1:o) och 4:o) hemställt, i betraktande av att här ifrågavarande avlöningsbestämmelser komma att i första hand tillämpas endast av redogöra-ren vid läroanstalten, icke synes riksdagen påkalla utfärdande av särskilda för-fattningsbestämmelser.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen beslutat sådana ändringar, att gälla från och med den 1 juli 1927, i de av 1926 års riksdag fastställda löne- och pensionsbestämmelserna för lärarpersonalen vid statens skolkökssemina-rium och hushållsskola, att 1:o) bestämmelserna, att i varje fall en fjärdedel av den årliga avlöningen för dels annan ordinarie lärarinna i hushållsgöromål än den, som förordnas till biträdande föreståndarinna, dels ordinarie hand-arbetslärarinna skall beräknas utgöra tjänstgöringspennningar, må utgå: 2:o) vad i kungl. kungörelsen den 19 juni 1919 (nr 508) angående pensionsbestäm-melser för vissa lärare i övningsämnena vid de allmänna läroverken, högre lära-rinneseminarier och statens folkskoleseminarier är föreskrivet i fråga om pen-

sionsunderlag för ordinarie lärare i övningsämne vid högre lärarinneseminariet skall gälla jämväl för bestämmande av pensionsunderlaget för lärarinna i hushållsgöromål, vilken icke är förordnad till biträdande föreståndarina, och för lärarinna i handarbete vid statens skolköksseminarium och hushållsskola.

Stockholm den 11 maj 1927.

Med undersätlig vördnad.